

Färg och färgseende

Naturen bjuder på färger av alla de slag. Tänk dig en blomstrande sommaräng eller en skogsdunge på hösten, i allt från mörkaste rött till ljust gult och sprakande orange! På vintern lyser snön vit och jagar mörkret på flykt. Färger betyder mycket för oss och för hur vi upplever omgivningen.

🖐️ Färgskivan

Med en färgskiva kan man visa att vitt ljus består av regnbågens alla färger. Dela in en rund pappskiva, ca 10 cm i diameter, i 6 lika stora fält och färglägg fälten enligt bilden. Gör två små hål med 1,5 cm mellanrum på var sida om skivans mittpunkt. Trä ett cirka en meter långt snöre genom de båda hålen. Bind ihop ändarna och trä en ögla genom varje pekfinger. Snurra skivan tills snöret är hårt tvinnat. Dra isär dina händer så att du får skivan att snurra fort. När skivan tappar fart, för ihop händerna för att sedan dra isär dem igen. Den ljusa färg man ser består av skivans alla färger.

Färgskivan är ett enkelt sätt att demonstrera ljusets sammansättning. Prova att göra egna varianter!

🖐️ Leta färger i naturen

Upptäck färger i naturen. Lägg en mängd olikfärgade och mönstrade tygbitar i en hög. Arbeta i grupper och låt varje grupp välja en tygbit. Gå ut och hitta naturföremål som har samma färger som på tygbiten.

◀ Våra ögon kan uppfatta en mängd olika nyanser i naturen, som här i rhododendronblommorna som skiftar från svagt rosa till djupaste lila.

Lite till...

Om färgseende

I ögat finns två typer av synsceller; tappar och stavar. Stavarna fungerar även i svagt ljus men ger inget färgseende. Mitt på näthinnan längst bak i ögat där bilden av ett föremål vi fäster blicken på projiceras, finns enbart tappar. Det finns tre typer av tappar, en som är mest känslig för rött ljus, en för blått och en för grönt ljus. När vi ser vitt, som ju består av alla regnbågens färger, retas alla tre typerna.

En lila styvmorsviol, blåa bär eller glansen i en sten? Det går att hitta naturföremål i de flesta färger om man letar en stund.

